

ФІЛОСОФІЯ

УДК 7.038.6

Бистрякова В. Н.,

доцент кафедри рисунка та живопису
Київського національного університету технологій та дизайну
(Київ, Україна), E-mail: visnukdnu@i.ua

Осадча А. М.

старший викладач кафедри рисунка та живопису
Київського національного університету технологій та дизайну
(Київ, Україна), E-mail: visnukdnu@i.ua

Гула Є. П.,

професор кафедри рисунка та живопису
Київського національного університету технологій та дизайну
(Київ, Україна), E-mail: visnukdnu@i.ua

ВПЛИВ ДИЗАЙНЕРСЬКИХ РОЗРОБОК ТА КОНЦЕПЦІЙ НА СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК ЛЮДСТВА

***Анотація.** У рамках мистецтвознавчого дискурсу розглянуті специфічні риси впливу дизайнерських розробок та концепцій на сучасний розвиток людства. Запропонований ряд визначень дизайну в контексті його впливу на культуру людини. Проаналізоване вивчення дизайну в його зв'язку з художньою творчістю й розвитком культури людства у працях багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців. Визначені складові критерії сучасного дизайнерського мистецтва. Відзначається, що новою роллю дизайну в світовій культурі XXI століття стала взаємодія мистецтв, цілісність та єдність навколишнього середовища і місце людини у цьому гармонійному просторі. Досліджені окремі прояви впливу розробок промислового дизайну на розвиток людства на прикладі дизайну великих міст.*

***Ключові слова:** дизайн, дизайнери, мистецтво, мистецтвознавство, розробки, концепції, людство, проект, проектування, технології, урбаністика*

Постановка проблеми. Не викликає заперечень твердження, що дизайнерські розробки і концепції здійснили величезний позитивний вплив на сучасний розвиток людства. Початок періоду рукотворної діяльності людини, тобто час, коли люди стали створювати предмети та їх елементи, можна вважати початком творчої діяльності людини. Пошук нових, оригінальних рішень у процесі творчої діяльності людини тривав кілька десятків тисяч років, що в остаточному підсумку й визначив розвиток людської цивілізації та її сьогоdnішній рівень.

Найбільш інтенсивний розвиток дизайну спостерігався у два останні сторіччя, коли почався розвиток промислових мануфактур і фабрик; на зміну ремісничому дизайну (один майстер) прийшов «індустріальний дизайн», що використовує високопродуктивні машини й автомати. Крім того, останнє десятиліття характеризується революційним розвитком матеріальної бази. Так, наприклад, якщо для виготовлення тенісної ракетки на початку ХХ ст. використовувалося п'ять основних матеріалів (в основі було дерево), через півстоліття це число збільшилося до 10 (основа – алюмінієвий сплав), то наразі число використовуваних для виготовлення ракетки матеріалів наблизилося до 50 (основа – графітові матеріали).

Створення нових матеріалів спричиняє вдосконалення технології їх обробки, виникненню нових технологічних процесів, що характеризуються більш широкими можливостями впливу на матеріал. Розвиток матеріально-технологічної бази сприяє, у свою чергу, поступальному розвитку дизайну практично в усіх сферах людської діяльності [4, с. 15].

Зв'язок даної проблеми із важливими завданнями ряду наукових дисциплін полягає у тому, що вивчення дизайнерських розробок і концепцій неможливе без залучення теоретичного й методологічного інструментарію мистецтвознавства, колористики, теорії дизайну, соціальної психології, естетики тощо.

Дизайнерські розробки й концепції поступово стають об'єктом спеціальних наукових пошуків, представлених у формі дисертаційних досліджень, монографій чи публікацій. Відомими теоретиками у сфері концепцій дизайну є О. Бойчук, В. Турчин [1], Е. Глінтернік [3], І. Голубятніков [5], Н. Ковешнікова [6], І. Кузнецова [9], Г. Османкіна [10; 11], І. Розенсон [12], Л. Турчак [15], В. Устін [16] та ін.

Віддаючи належне вже проведеним дослідженням, науковцям слід і в подальшому здійснювати опрацювання різних парадигм впливу дизайнерських розробок та концепцій на сучасний розвиток людства. Зазначене власне і є метою цієї публікації.

Об'єктом дослідження являється комплексний вплив дизайнерських розробок та концепцій на сучасний розвиток людства.

Виклад основного матеріалу. Сучасний соціальний світ, що ускладнюється, формує нові вимоги до людини й предметного середовища, не скасовуючи у той же час зв'язки, що традиційно зв'язують людину із фізичним і соціальним середовищем. З іншого боку, предметний світ створюється сьогодні у сфері проектувальної діяльності, яка повинна мати механізм проектування предметного середовища, адекватної ідеалам сучасної людини в умовах складного, багатолікого соціального світу. Проектування середовища пов'язане із предметним, штучним оточенням людини, що організує соціально-культурне середовище людського існування. З іншого боку, пошук нових способів існування людини у просторі культури пов'язаний із виявленням її соціокультурної активності.

Культура наразі впливає на всі сфери суспільної й індивідуальної життєдіяльності – праця, побут, дозвілля, мислення, на спосіб життя суспільства й особистості. У культурі постійно здійснюється перегляд і відновлення цілей і орієнтирів, типів і форм, інструментарію й технологій, тобто культура безупинно проектує й перепроєктує саме себе. При цьому мова йде про універсальний, стратегічний проектний підхід. Безпосередньо розглядаючи специфіку дизайну з погляду проектної культури, можна визначити її як нове бачення світу, як явище проектної діяльності за сучасних умов. Із усіх видів проектування подібними властивостями найбільшою мірою володіє дизайн – «міжпрофесійна» проектна дисципліна, якій притаманне прагнення до всеосяжного удосконалення предметного універсуму, яким і визначається сутність культури, що створюється даним суспільством.

Дизайн – це творча діяльність людини, спрямована на розробку й створення об'єктів матеріальної й духовної культури, що формують комфортне середовище існування людини [4, с. 11]. У 60-і рр. ХХ ст. викладачі Англійського Королівського коледжу мистецтв визначили дизайн як «сукупний досвід матеріальної культури й сукупний масив знань, навичок і цінностей, втілений у мистецтві планування, винаходу, формоутворення й виконання» [17, с. 1001]. Вони запропонували свій погляд на природу дизайну як проектної культури, що полягав у наступному:

- основне завдання дизайну – концептуалізація й втілення нових предметних форм;
- дизайн звернений до матеріальної культури й використовує в якості методу мистецтво планування, винаходу, формоутворення й виконання;
- інструментарієм дизайну є мова моделювання, еквівалентна мові науки й гуманітарній мові;
- дизайн має свої власні предмети, способи й методи репрезентації.

Наразі дана концепція лишається як і раніше пріоритетною.

Дизайн у його зв'язку з художньою творчістю й розвитком культури людства став предметом дослідження багатьох науковців. Зокрема, дизайн як засіб художньо-

комунікативної системи розглядає Е. Глінтернік [3], на думку якого дизайн має бути не просто графічним зображенням, а повинен викликати певні асоціації, символічні образи. Це твердження є особливо актуальним у контексті культури епохи постмодернізму, що як напрям характеризується інтертекстуальними зв'язками: асоціативним сенсом, ремінісценціями, алюзивністю тощо. Е. Глінтернік зауважує, що зміна акцентів зі споживацького характеру на естетику товару призводить до необхідності пошуку таких дизайнерських рішень, які б вербалізували комунікативні смисли [3, с. 55].

Вчені-мистецтвознавці у контексті вивчення впливу дизайну на розвиток людства зазначають, що в об'єкті дизайну поєднується користь та краса, естетика й інженерно-технічне проектування. Зокрема, Г. Османкіна вважає, що дизайн потребує від фахівця синтезу емоційного та понятійного станів. З огляду на вказане, важливо додати, що дизайн є особливим пластично-смысловим і одночасно – утилітарно-художнім засобом комунікації з оточуючим світом. Внутрішня форма дизайну в цьому аспекті постає як духовна складова, вираження гармонії, яку відчуває людина [10].

Таким чином, Г. Османкіна визначає складові критерії сучасного дизайнерського мистецтва – користь, краса, надійність, причому дизайн виступає способом синтезу зазначених елементів. Лінії та форма дизайнерського об'єкту можуть впливати на сприйняття глядача. На думку цього автора, дизайнерське мистецтво неодмінно звертається до аналогів минулого, яке можна відстежити на матеріалі ліній. У такий спосіб дослідницею відзначається, що модерну властиві хвилеподібні лінії, кубізму – прямі, експресіонізму – розмашисті, яскраві, ламані лінії та ін. [11]

Моделювання візуального сприйняття об'єктів дизайну, декоративно-прикладного і образотворчого мистецтва досліджені І. Кузнецовою, яка наголошує на тому, що візуальне сприйняття дизайн-об'єктів людством змінюється із часом, саме тому при створенні будь-якого виробу необхідно прогнозувати особливості сприйняття на поточному етапі. Науковець акцентує увагу на важливості означеної проблеми у зв'язку з потребами забезпечення споживачів товарами, які зможуть конкурувати на зовнішньому та внутрішньому ринку. Для цього для дизайнерів пропонується звернення до національних традицій, технік декоративно-прикладного мистецтва тощо [9].

О.Бойчук вивчає процеси становлення та розвитку дизайнерської майстерності саме у розрізі еволюції архітектурно-художніх стилів та науково-технічного прогресу. Матеріал, який пропонує автор, є важливим засадничим фактором для моделювання сучасних дизайн-форм та розуміння сутності дизайн-мистецтва. Також науковець розглядає роль вітчизняного дизайну в культурно-мистецькому житті України [1].

Питання розвитку графічного дизайну в зв'язку із тотальним поширенням комп'ютерних технологій розглядає Л. Турчак [15]. Наголошується, що з 90-х років художники-графіки починають освоювати нові техніки та комп'ютерні «ноу-хау». Зокрема вказується на масовому характері, що поступово набуває рекламна графіка, саме завдяки поширенню інформаційно-комп'ютерних технологій.

К. Кантор відзначав, що до 1990-х рр. найбільш значним досягненням теорії дизайну виявилось те, що у своєму прагненні розібратися в дизайні саме як у проектуванні особливого роду вона звернулася до виявлення сутності проекту як такого, до з'ясування проектності мистецтва, а також філософії й науки, до розуміння проектного характеру культури суспільства. На його думку, проект – це те, що ідеально передує (будучи опредмеченим у природній мові, а також у мовах релігії, філософії, мистецтва, науки, техніки, у мові речей) відтворенню даного суспільства. «Проект є взагалі ідеальне передбачення результату всякої діяльності – матеріально-практичної або духовної, що виражається в змінах або зовнішнього, або внутрішнього світу людини» [5, с. 244].

Отже, серед науковців надаються неоднозначні оцінки, тривають дискусії та пропонуються різні варіанти щодо основних критерій і засад впливу дизайну на розвиток людства. Підсумовуючи спільні погляди зарубіжних та вітчизняних дослідників, можна вказати, що новою роллю дизайну в світовій культурі XXI століття стала взаємодія мистецтв, цілісність та єдність навколишнього середовища і місце людини у цьому гармонійному просторі.

Прагнучи зрозуміти вплив дизайну на розвиток людства саме через інструменти розробок і концепцій, необхідно, насамперед, дати їм визначення. Відповідно до Інтернет-словнику «Вікепедія», розробка може означати процес проектування й конструювання виробу. При цьому процес розробки нового продукту йде за двома паралельними шляхами: один включає генерування ідеї, промисловий дизайн і конструювання, а інший – маркетингове дослідження й аналіз. Отже, навіть у визначенні терміну «розробка» вже присутнє згадування дизайну [13].

Що стосується концепції, то вона представляє собою систему поглядів, те або інше розуміння явищ і процесів; єдиний, визначальний задум. Концепція визначає стратегію дій і різним концепціям відповідає свій термінологічний апарат [8].

Розробки й концепції дизайну, як виду цілеспрямованої творчої діяльності людства характеризуються трьома головними особливостями:

- 1) сприяють розвитку людської цивілізації шляхом створення нових і удосконалення відомих рукотворних об'єктів;
- 2) створюють оптимальне середовище проживання людини з метою досягнення максимальної комфортності її існування;
- 3) сприяють формуванню творчих складових особистостей людини, її цілеспрямованої діяльності у системі людей, що є однією з головних соціальних завдань суспільства.

Відзначимо, що проектування (і виробництво) речей становлять особливу область людської соціальної діяльності. Як дуже великий, глобальний підрозділ людської діяльності, воно перебуває в одному ряді з наукою – як створенням ідеальних предметів, наукових знань і систем знань, навчанням і вихованням – як виробництвом і «виготовленням» людей, мистецтвом – як витворенням художніх цінностей.

Виділення й формування практики й теорії дизайну є, таким чином, певним новим етапом у розвитку великого підрозділу людської соціальної діяльності. Воно пов'язане із принциповими перетвореннями в соціально-економічній і соціально-технологічній структурах сучасного суспільства і являє собою становлення й ідеальне завершення нових поверхів у традиційно існуючих сферах діяльності.

Якщо теорія дизайну як методу художнього конструювання окремих промислових виробів виникає слідом за розвитком практики, а власне художнє конструювання, у сучасній його формі, складається до виникнення його теорії й обходить без неї, то загальна теорія дизайну – теорія загального проектування – має передувати додаванню цієї сфери людської соціальної діяльності; вона виступає як основа її побудови. Водночас формування сфери тотального проектування й наступне її функціонування припускає підготовку фахівців іншого роду, чому сучасні дизайнери [14, с. 37].

Для людини, що працює у сфері дизайну, всі його зміни виступають як результат «природного» процесу, незалежного від діяльності людей і обумовленого або внутрішніми факторами самого дизайну, або зовнішніми умовами його існування.

Водночас людина прагне не тільки пристосовуватися до цього стихійного процесу розвитку й зміни, вибираючи найбільш вигідні для себе траєкторії особистої поведінки й життя – вона прагне управляти цим процесом, щонайкраще організувати сам дизайн і перебудовуючи його, якщо рух починає йти не так, як це потрібно.

Така людина бачить дизайн інакше – як об'єкт свідомої й цілеспрямованої

діяльності людства у цілому, а зміну й розвиток дизайну – як продукт цієї діяльності, її утворення. Увесь дизайн за такого підходу подібний виробу, який ми можемо проектувати й виготовляти, він є нашої «штучною» конструкцією.

Дизайн (дизайнерська творчість) обґрунтовано називають феноменом проектною діяльності, проектною культурою ХХ ст. Але якщо у минулому столітті дизайн – це організатор речового наповнення, то на початку ХХІ ст. – це організація креативного середовища, тобто спосіб подолання розриву між технічною цивілізацією й духовною культурою, а дизайнерське проектування представляється способом гармонізації життя людини в урбаністичному середовищі. Особливо дане положення стосується середовищного дизайну, який сформувався в контексті ідеології постмодернізму.

Дизайн середовища наразі розглядається як доповнення до архітектури, як проектування предметного середовища. Даний напрямок у дослідженні культурної функції дизайну перебуває тільки в стадії розробки. Дизайн середовища, на думку фахівців, ще не виробив власної, визнаної професіоналами й суспільством надійної теоретичної бази [4, с. 186]. Він знаходиться на стадії пошуків, експериментів, постійно пристосовуючись до умов, стрімко змінюючи свій зміст і форми сучасності.

Розвиток культури ХХІ століття припускає подальше поширення урбанізації та дизайну великих міст. Урбанізацію розуміють як «історичний процес зростання ролі міст у розвитку суспільства, який охоплює соціально-професійну, демографічну структуру населення, його спосіб життя, культуру, розміщення продуктивних сил, розселення тощо. Урбанізація справляє значний вплив на розвиток різних соціально-економічних формацій і держав, саме з містами пов'язані основні досягнення цивілізації» [7, с. 72–73].

Дизайн міста актуально було б розглянути на прикладі міських планувальних структур. Всього існує вісім основних геометризованих схем, що охоплюють все різноманіття міських планувальних структур: вільна; радіальна; радіально-кільцева; трикутна; прямокутна; прямокутно-діагональна; гексагональна; комбінована.

У сучасних містах такі чіткі схеми вуличної мережі зустрічаються рідко. Планувальна схема вулиць міста залежно від міри розвитку, його транспортної системи здобуває вигляд спочатку радіальної схеми, потім, після будівництва обхідних доріг по границях міста і вулиць, що оперізують центр міста, радіально-кільцевої. У межах одного району найчастіше зберігається прямокутна схема вулиць.

Лінійна планувальна структура міста бере свій початок від плану звичайного малого сільського поселення, де будинки розташовуються вздовж дороги. Така планувальна забудова завжди була характерна для міст, розташованих на невеликих територіях прибережної смуги морів і великих рік, у гірських долинах тощо.

Лінійні планувальні структури набули розвитку у дизайні значних агломерацій США (Бостон – Нью-Йорк – Філадельфія – Вашингтон) і Японії (Осака – Токіо – Нагоя), де основою містобудівного каркасу є загальнонаціональні транспортні коридори (автостради й швидкісні залізниці).

Певний досвід реалізації лінійних структур показав їх недоліки і проблеми, суцільність забудованої смуги штучно розкреслюють природні ландшафти, у рамках лінійної структури важко досягти рівноцінних умов доступу центрів різних рангів, значна частина населення заходиться досить віддалено. Сучасне проектування лінійного плану далеке від його первісного прототипу, зараз допускається поєднання лінійної орієнтації розвитку з компактною формою міських районів, а також розвиток поперечних зв'язків. Розвиток лінійних, а також центричних структур у масштабі великих міст практично приводить до їхнього переродження в структури мережного типу. Останні припускають відносно рівномірне освоєння території [2, с. 45].

Отже, розглянувши у загальних рисах вплив дизайнерських розробок та концепцій на сучасний розвиток людства, можна прийти до таких висновків:

– Серед науковців надаються неоднозначні оцінки, тривають дискусії та пропонуються різні варіанти щодо основних критерій і засад впливу дизайну на людину й соціум у цілому. Підсумовуючи спільні погляди зарубіжних та вітчизняних дослідників, можна зазначити, що новою роллю дизайну в світовій культурі XXI століття стала взаємодія мистецтв, цілісність та єдність навколишнього середовища і місце людини у цьому гармонійному просторі. Виділення й формування практики й теорії дизайну є певним новим етапом у розвитку великого підрозділу людської соціальної діяльності. Воно пов'язане із принциповими перетвореннями у соціально-економічній і соціально-технологічній структурах сучасного суспільства і являє собою становлення й ідеальне завершення нових «поверхів» у традиційно існуючих сферах діяльності.

– Розробки й концепції дизайну, як виду цілеспрямованої творчої діяльності людства характеризуються трьома головними особливостями: а) сприяють розвитку людської цивілізації шляхом створення нових і удосконалення відомих рукотворних об'єктів; б) створюють оптимальне середовище проживання людини з метою досягнення максимальної комфортності її існування; в) сприяють формуванню творчих складових особистостей, їх цілеспрямованої діяльності у соціумі, що є однією з головних соціальних завдань суспільства. В останній третині XX сторіччя дизайн перетворився у глобальне явище постіндустріального світу, що охопило нові сфері проектно-практики. У цей час питання розвитку дизайну розглядається за двома лініями: гуманізації й гуманітаризації. Перша пов'язана з розширенням екологічних об'єктів дизайну, друга – зі зростанням інтересу до проектно-культури, що спостерігається в усьому світу.

– Одним із вагомих сегментів життєдіяльності людства, безпосередньо пов'язаним із дизайном, є містобудування (урбаністика). Розглянувши дизайн міста на прикладі формування міських планувальних структур, слід вказати, що із ростом міста трансформується його планувальна структура. Такий перехід відбувається при досягненні містом деяких граничних співвідношень між його розмірами і рівнем розвитку структурного каркаса – транспортно-інженерної, соціальної, екологічної інфраструктури. Цей етап супроводжує за собою зміни у плануванні, ускладнення, доповненні новими елементами. В процесі таких послідовних трансформацій і відбувається логічний розвиток структури міського плану.

Розглядаючи *перспективні напрями дослідження*, до них слід, імовірно, віднести такі:

- прогнозування нових дизайнерських розробок і концепцій у найближчому та віддаленому майбутньому;
- аналіз співвідношення традицій та новаторства у сучасному дизайні;
- оцінка впливу дизайнерських розробок на розвиток культурного життя і виробництва на рівні окремих національних дизайнерських шкіл світу.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Бойчук О. В., Турчин В. В. Професійні стимули розвитку проектно-образного мислення у провідних дизайнерських школах // Реклама і дизайн XXI сторіччя: освіта, культура, економіка / Вісник наукових праць інституту підприємництва, права і реклами. – К.: Інститут підприємництва, права і реклами, 2001, Випуск 2, С. 85–86.
2. Вечерський В. В. Спадщина містобудування України: Теорія і практика історико-містобудівних пам'яткоохоронних досліджень населених місць. – К. : НДІПІАМ, 2003. – 560 с.
3. Глинтерник Э. М. Графический дизайн как художественно-коммуникативная система и средство рекламы. – СПб.: Изд. «Петербургский институт печати», 2002. – 136 с.
4. Дизайн. История, современность, перспективы / Под ред. И. В. Голубятникова. – М.: Мир энциклопедий Аванта+, Астрель, 2011. – 224 с.
5. Кантор К. М. Правда о дизайне. – М. : АНИР, 1996. – 286 с.

6. Ковешникова Н. А. Дизайн: история и теория: учеб. пособие для студентов архитектурных и дизайнерских специальностей. 3-е изд., стер. – М.: Омега-Л, 2007. – 224 с.
7. Коган Л. Б., Покшишевский В. В. Урбанизация // Большая Советская Энциклопедия. – 3-е изд. – М.: Советская энциклопедия, (1969–1978). – Т. 27. – 1977. – С. 72–73.
8. Концепция, – URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/Концепция>. (Дата звернення 23.04.17)
9. Кузнецова І. О. До питання про моделювання динаміки візуального сприйняття об'єктів дизайну, декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва // Геометричне та комп'ютерне моделювання : зб. наук. праць, Харків, 2007, Вип. 19, С. 97–111.
10. Османкина Г. Ю. Взаимосвязь функций и линий в дизайне, – URL: http://www.rusnauka.com/31_NNM_2013/Philosophia/4_147801.doc.htm. (Дата обращения 23.04.17)
11. Османкина Г. Ю. Форма в дизайнерском творчестве, – URL: http://www.rusnauka.com/27_OINXXI_2011/Philosophia/4_92609.doc.htm. (Дата обращения 23.04.17)
12. Розенсон И. А. Основы теории дизайна: учебник для вузов. – СПб. : Питер, 2007. – 219 с.
13. Розробка, – URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/Разработка>. (Дата звернення 23.04.17)
14. Теоретические и методологические исследования в дизайне. – М. : Изд-во Шк. Культ. Полит, 2004. – 372 с.
15. Турчак Л. І. Еволюція образотворчого мистецтва в незалежній Україні : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 26.00.01; Київ. нац. ун-т культури і мистец. – К., 2011. – 16 с.
16. Устин В. Б. Учебник дизайна. Композиция, методика, практика. – М. : АСТ: Астрель, 2009. – 254 с.
17. Хрестоматия по дизайну / сост. Г. В. Вершинин, Е. А. Мелентьев. – Тюмень: Ин-т дизайна, 2005. – 1056 с.

REFERENCES:

1. Boichuk O. V., Turchyn V. V. Profesiini stymuly rozvytku proektno-obraznoho myslennia u providnykh dyzainerskykh shkolakh [Professional incentives for the development of design creative thinking in leading design schools] // Reklama i dizain XXI storichchia: osvita, kultura, ekonomika / Visnyk naukovykh prats instytutu pidpriemnytstva, prava i reklamy. – К.: Instytut pidpriemnytstva, prava i reklamy, 2001, Vypusk 2, S. 85–86.
2. Vecherskyi V. V. Spadshchyna mistobuduvannya Ukrainy: Teoriia i praktyka istrykomistobudivnykh pamiatkookhoronnykh doslidzhen naselenykh mistst [The Legacy of urban development of Ukraine: Theory and practice strike-urban monument protection research residential areas]. – К. : NDITIAM, 2003. – 560 s.
3. Glinternik E. M. Graficheskii dizayn kak khudozhestvenno-kommunikativnaya sistema i sredstvo reklamy [Graphic design as an artistic and communicative system and a means of advertising]. – SPb.: Izd. «Peterburgskiy institut pechati», 2002. – 136 s.
4. Dizayn. Istoriya, sovremennost', perspektivy [Design. History, present, prospects] / Pod red. I. V. Golubyatnikova. – М. : Mir entsiklopediy Avanta+; Astrel', 2011. – 224 s.
5. Kantor K. M. Pravda o dizayne [The Truth about the design]. – М. : ANIR, 1996. – 286 s.
6. Koveshnikova N. A. Dizayn: istoriya i teoriya: ucheb. posobie dlya studentov arkhitekturnykh i dizaynerskikh spetsial'nostey [Design: history and theory: studies. a manual for students of architecture and design professions]. 3-e izd., ster. – М.: Омега-Л, 2007. – 224 s.
7. Kogan L. B., Pokshishevskiy V. V. Urbanizatsiya [Urbanization] // Bol'shaya Sovetskaya Entsiklopediya. – 3-e izd. – М.: Sovetskaya entsiklopediya, (1969–1978). – Т. 27. – 1977. – С. 72–73.
8. Kontsepsiia [Concept], – URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/Kontsepsiya>. (Accessed 23.04.17)
9. Kuznetsova I. O. Do pytannia pro modeliuвання dynamiky vizualnoho spryiniattia ob'ektiv dizainu, dekoratyvno-prykladnoho ta obrazotvorchoho mystetstva [To the question on modeling the dynamics of visual perception of objects of design, decorative and fine art] // Heometrychne ta kompiuterne modeliuвання : zb. nauk. prats, Kharkiv, 2007, Vyp. 19, S. 97–111.
10. Osmankina G. Yu. Vzaimosvyaz' funktsiy i liniy v dizayne [The Interconnection of functions and lines in the design], – URL: http://www.rusnauka.com/31_NNM_2013/Philosophia/4_147801.doc.htm. (Accessed 23.04.17)
11. Osmankina G. Yu. Forma v dizaynerskom tvorchestve [Form in the design field], – URL: http://www.rusnauka.com/27_OINXXI_2011/Philosophia/4_92609.doc.htm. (Accessed 23.04.17)
12. Rozenson I. A. Osnovy teorii dizayna: uchebnik dlya vuzov [Fundamentals of the theory

of design: textbook for universities]. – SPb. : Piter, 2007. – 219 s.

13. Rozrobka [Development], – URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/Razrobotka>. (Accessed 23.04.17)

14. Teoreticheskie i metodologicheskie issledovaniya v dizayne [Theoretical and methodological research in design]. – M. : Izd-vo Shk. Kul't. Polit, 2004. – 372 s.

15. Turchak L. I. Evoliutsiia obrazotvorchoho mystetstva v nezalezhnii Ukraini [The Evolution of the visual arts in independent Ukraine : author. dis. kand. milestones]: avtoref. dys. ... kand. mystetstvovnav. : 26.00.01; Kyiv. nats. un-t kultury i mystets. – K., 2011. – 16 s.

16. Ustin V. B. Uchebnik dizayna. Kompozitsiya, metodika, praktika [The tutorial design. Composition, technique, practice]. – M. : АСТ: Astrel', 2009. – 254 s.

17. Khrestomatiya po dizaynu [Reader in design] / sost. G. V. Vershinin, E. A. Melent'ev. – Tyumen': In-t dizayna, 2005. – 1056 s.

Быстрякова В. Н., доцент кафедры рисунка и живописи Киевского национального университета технологий и дизайна (Киев, Украина), E-mail: visnukdnu@i.ua

Осадчая А. М., старший преподаватель кафедры рисунка и живописи Киевского национального университета технологий и дизайна (Киев, Украина), E-mail: visnukdnu@i.ua

Гула Е. П., профессор кафедры рисунка и живописи Киевского национального университета технологий и дизайна (Киев, Украина), E-mail: visnukdnu@i.ua

Влияние дизайнерских разработок и концепций на современное развитие человечества.

Аннотация. В рамках искусствоведческого дискурса рассмотрены специфические черты влияния дизайнерских разработок и концепций на современное развитие человечества. Предложен ряд определенных дизайнов в контексте его влияния на культуру человека. Проанализировано изучение дизайна в его связи с художественным творчеством и развитием культуры человечества в работах многих отечественных и зарубежных научных исследователей. Определены составляющие критерии современного дизайнерского искусства. Отмечается, что новой ролью дизайна в мировой культуре XXI века стал взаимодействие искусств, целостность и единство окружающего среды и место человека в этом гармоническом пространстве. Исследованы отдельные проявления влияния разработок промышленного дизайна на развитие человечества на примере дизайна крупных городов.

Ключевые слова: дизайн, дизайнеры, искусство, искусствоведение, разработки, концепции, человечество, проект, проектирование, технологии, урбанистика

Bystriakova V., associate professor of the Department of drawing and painting, Kyiv national University of technologies and design (Kiev, Ukraine), E-mail: visnukdnu@i.ua

Osadcha A., senior lecturer of the Department of drawing and painting, Kyiv national University of technologies and design (Kiev, Ukraine), E-mail: visnukdnu@i.ua

Hula Ye., Professor of the Department of drawing and painting, Kyiv national University of technologies and design (Kiev, Ukraine), E-mail: visnukdnu@i.ua

Impact design developments and concepts in the modern development of mankind

Abstract. Within an art criticism discourse peculiar features of influence of design developments and concepts on modern development of humanity are considered. A number of determination of design in the context of its influence on culture of the person is offered. Studying of design in its connection with art creativity and cultural development of mankind in works of many domestic and foreign scientific researchers is analyzed. The making criteria of modern design art are defined. It is noted that interaction of arts, integrity and unity surrounding environments and the place of the person in this harmonious space became a new role of design in world culture of XXI century. Separate manifestations of influence of developments of industrial design on development of humanity on the example of design of the large cities are investigated.

Keywords: design, designers, art, art criticism, developments, concepts, mankind, project, design, technologies, urbanistics.